

مرکز مجاز امام صادق علیه السلام

منية المرید

آفات مناظره ۱

جلسه ۱۴۴

بندانی نیشابوری

آفات مناظره و عواقب اخلاقی آنها

مناظره‌ای که هدفش غلبه و اظهار فضل باشد، منبع تمام رذائل اخلاقی بوده و نزد خداوند مذموم و نزد شیطان پسندیده است و نسبت این گونه مناظره به بدی های باطنی (مثل: کبر، عجب، ریا و...) همانند نسبت شراب است به بدی های ظاهری (مثل: زنا، قتل و...).

آفت اول: تکبر نسبت به حق و بد دانستن آن و تلاش برای دفع آن به وسیله جدال و مراء؛ تا حدی که بدترین چیز نزد شخص این می شود که حقیقت را از زبان طرف مقابل خود بشنود، این شخص، جدال و ستیزه جویی برایش تبدیل به عادت می شود و هر سخنی که می شنود باید به آن اعتراض کند تا اظهار فضل کرده باشد و خصم خود را کوچک بشمارد هرچند که خصمش حق به جانب باشد.

مذمت جدال و ستیزه جویی در آیات و روایات:

خداوند متعال در این آیه، کسی که به او نسبت دروغ دهد و کسی که حق را تکذیب کند را یکسان دانسته

است: «وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ»

از گروهی از یاران پیامبر (ص) روایت شده است: روزی پیامبر (ص) بر ما درآمد در حالیکه ما مشغول جدال و مراء در مسئله ای از مسائل دینی بودیم آن حضرت به گونه ای خشمگین شد که همانندش را ندیده بودیم؛ سپس با همان حالت خشم فرمود: پیشینیان شما به همین (مراء) تباه شدند، رها کنید مراء را همانا مؤمن مراء و ستیزه گوئی نمی کند. رها کنید مراء را، زیانکاری و خسران انسان ستیزه گو، به نهایت رسیده است. واگذارید (مراء را) من در روز قیامت مراء کننده را شفاعت نکنم. مراء را رها کنید که من برای آنانی که این صفت پست را رها کنند و راست کردار باشند در بهشت سه خانه را در سه جای آن گلزار، وسط، و بالای آن ضامنم. از مراء دوری کنید که پروردگار من، از اولین چیزی که پس از بت پرستی نهی کرده است، مراء است.